

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., 1/2 an
3 fl., 1/4 an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., 1/2
an 9 frcs., 1/4 an
4 frcs. 50 cm.Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un șir garmond:
o dată 7 cr., a dóua óra
6 cr., a treia óra 5 cr.,
și de fiesce care publi-
cațiune timbru de 30 cr.Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la redac-
țiunea și Admini-
strațiunea Uniriiîn
Blaș.

Anul IX.

Blaș 7 Ianuariu 1899.

Numărul 1.

Invitare la abonament.

Invităm la abonament noă, rugându-ne a renoi cât mai grabnic abonamentul, pentru ca să nu se facă întreprindere cu spedarea foil.

Prețurile rămân cele vechi și sînt indicate în fruntea foil.

Tot o dată rugăm pe P. T. Domni abonenți, cari sînt în restanță cu abonamentul, să binevoescă a grăbi cu achitarea acestuia, pentru ca să putem acoperi spesele edării foil.

Administrația.

„Și pe pămînt pace“.

În binecuvîntata sară a nașterii Mântuitorului lumei, cetele ângerilor cântău mărirea lui Dumnezeu, vestind pe pămînt pace și între omeni bunăînvoire.

„Și pe pămînt pace!“

Era pacea aceea desevarșită, carea a adus-o pe pămînt Mântuitorul.

Era liniștea și seninătatea consciinței, mila și îndurarea față cu cei slabi și neputincioși, încrederea în un Părinte bun și îndurător.

Pacea aceea era *spiritul cu adeverat creștinesc*, ce avea să-l răspândească în lume Evangelia Mântuitorului.

Aă trecut de atunci vécuri.

Éră azi, când Evangelia Mântuitorului s'a vestit aprópe în întreg pămîntul; azi, când vécul luminilor e aprópe, să se stingă, privim aiuriți în jur, și zădarnic căutăm *pacea*, zădarnic bunăînvoirea ómenilor.

Popórele înarmate din tálpi până în creștet privesc cu neîncredere unele la altele, ér capete luminate rivaliséză întru inventarea de aparate nóuë, cu cari să póta omori cât mai mulți ómeni de o dată . . . . .

Spiritul utilitarist al vécului, interesele materiali și patimile aă întunecat cu totul orizontul vast al creștinismului. Ideile generóse și umanitare capituléză în fața pornitului și voii al ideilor ânguste, materialiste.

Azi „*pacea*“ de odiniórá e abia un „*pium desiderium*“ ilusoriu, — și dacá țarul Nicolae cutéză a páși în fața lumii cu propunerea desarmării generale, se află fórté mulți, cari primesc cu neîncredere mâna de pace.

Unde e spiritul pácii și a buneii învoiri în „concertul“ puterilor așa numite mari?

Unde sînt ideile altruiste, cari știu, să prepue binele obștesc al omeii și intereselor de natură privată?

Unde e *lumina* vécului luminii?

Spiritul abnegațiunii, ideile generóse și umanitare dispar în proporția, în care societatea se „emancipéză“ de sub binefăcétórea influință a creștinismului.

Societatea, zicem, dar noi nu facem

parte din acea societate, noi rămânem și pentru mai departe credincioși creștinismului, noi rămânem și pentru mai departe sub scutul aceleia-și sfinte biserici, în care ne-am născut.

Restrînși și neîndreptățiți pe tóte terenele vieții publice, ne mai rămâne biserica și șcóla, cele din urmă fortărețe, a căror existență mai scumpă trebuie să ne fie ca propria nóstră viață.

Căci viața e o clipă trecétóre în fața acestor instituțiuni, cari vor respândi lumină și credință, vor crește bărbați vrednici și devotați atunci, când noi vom fi trecuți peste hotaróele vieții.

Biserica și șcóla, moștenirea scumpă, ce ne-a rămas dela strămoși, va trebui să o lăsăm o dată și noi moștenire urmașilor nostri, cari ne vor cere samă de ea.

Și moștenirea acésta ne va fi cu atât mai scumpă, cu cât e periclitată și avisată la puterile nóstre.

Pericolul s'a început cu șcóla; îndurarea guvernului cu politica de statificare a școlilor e nemărginită . . . , școlile ni-se închid una după alta, și dacá ne dóre lovitura străinului, mult mai tare ne dóre rătăcirea acelor învățători slabi de ânger, crescuți cu prescură românescă, cari de dragul cător va floreni se înroléză sub flamura dușmană, trecénd în serviciul statului.

Ér biserica?

Ne sînt vii încă în mînte cuvintel de încurajare ale Mântuitorului da-

Feuilleton.

Crăciunul ca dovadă a unității bisericilor.

Se póte lua ca lucru hotărît, că serbătórea Nascerii Domnului s'a introdus de papa Liberiu (352—366), și că în Roma mai întâi s'a serbătorit la 25 Decembre 354. Dovadă pentru acésta ne e calendarul din acest an al lui Philocalus, un fel de conducător topografic-istoric prin cetatea Roma, în care se află și un catalog al serbătorilor bisericesci ținute acolo. Până când tóte cele alalte serbători și zile de amintire a martirilor sînt însemnate într'o formă statornică, într'un fel de stil curial, a nume așa că pe lângă numele și locul de înmormîntare a respectivului sfînt se amintesc și consuli pentru indicarea cronologiei, pe atunci la serbătórea de scaun a s. Petru în 22 Febr., introdusă asemenea pe timpul acela, se zice numai: „În ziua a opta înainte de calendele lunei Martie serbătórea de scaun a s. Petru“. Tot asemenea stă și la 25 Decembre: „A

opta zi înainte de calendele lui Ianuarie s'a născut Christos în Bethleem al Indei“. Prin forma acésta fără de nici un alt adaus cronologic serbătórea Crăciunului asemenea serbătorii de scaun a s. Petru se dovedesce a fi o serbătóre introdusă de papa (Liberiu), care guvernă atunci. Mai este de observat, că calendarul lui Philocalus nu numai că s'a compus pe timpul lui Liberiu, ci fórté probabil în urma însărcinării lui. În legătură cu un loc din cartea s. Ambrosiú „Despre fecióre“, se póte dovedi, că Liberiu la sfârșitul anului 353, saă la începutul anului 354 a dat ordin, ca nascerea Domnului să nu se mai serbeze la 6 Ianuarie, ci la 25 Decembre.

Se înțelege de la sine, că serbătórea Crăciunului introdusă în Roma în dată s'a lășit în apusul întreg. Dar cum stăm cu orientul? A primit acesta serbătórea romană fără nici un incident? La capétul anului 379 și la începutul anului 380 Sf. Gregoriú Nazianzenul, care era pe atunci în scaunul episcopesc constantinopolitan, a ținut în biserica s. Atanasiú câte va predici. În cea de la serbătórea Botezului Domnului se provóacă la predica ținută în serbătórea precedentă a Nascerii lui Christos, și zice, că

acésta serbătóre s'a introdus la stăruința lui și se numesce pe sine corifeul și urzitorul serbătorii. După ce înse a dovedit că s. Gregoriu înainte de 379 n'a ținut nici o cuvîntare în Constantinopol, după ce s. Ioan Christostomul într'o predică ținută la Antiochia la 388 zice, că nu sînt încă 10 ani de când se ține serbătórea Nascerii Domnului în orient, și după ce acésta serbătóre, fiind părăsită ziua de 6 Ianuarie, nu s'a ținut în altă zi, de cât numai în 25 Decembre, ast fel e sigur, că în Constantinopol, capitala orientului, s'a serbat mai întâi la 25 Decembre 379.

Să trecem acum la s. Ioan Christostom, amintit mai sus. El a ținut Mercuri, în 20 Decembre 388, la serbătórea s. Philogoniu în Antiochia o omilie, în care a provocat pe ascultătorii săi, să serbeze în mod vrednic serbătórea cea nóuă, ce va urma peste cincî zile, și acésta serbătóre o numi „mama tuturor celor alalte“. Chiar la 25 Decembre a ținut s. Ioan o cuvîntare, în care probéză, că serbătórea Nascerii Domnului în vest din Thracia până în Gades (Cadix) e în de obște primită, în răsărit e introdusă nu chiar de zece ani, și a nume în legătură cu o tradițiune bine întemeiată a Romei, Sfîntul

tot atât de vii ne sînt cuvintele: „Perirea ta din tine, Israile.“

Vedem de o parte brațele reci ale bisericii surori de ritul latin, care nu se „îndură“ a ne lăsa partea ce ne compete și nu se sfiesce a denega ajutorul clerului nostru miser. De-o parte venitele lor ar fi mai puțin prințiare, și de altă parte fiind că nu vreū, să ajute pe „Frații în Christos“, când frații în Christos sînt Români . . . .

Și când ne întorcem privirea de la această soră mașteră, vedem surisul cinic al celor de la putere. Bunavoința guvernului ne oferă brațele deschise cu bani și cu „congrue“, și în schimb nu ne cere de cât nițică pendență. O bunăvoință sinistră e acesta, care ne va ruina cu desevărsire. Și noi ne vom alege cel mult cu o preoțime avută materialicește, dar impotentă cu desevărsire moralicește.

Ast fel stau lucrurile și în fața sfintei sîrbători de azi, vedem cum de departe norii se îngrămădesc tot mai negri, tot mai amenințatori . . .

Și în fața furtunei ce se apropie nu mai înțelegem „pacea“, ci numai lupta. Luptă, resistință prudentă și statornicie până în sfârșit. Va fi pôte, că furtuna să trecă fără a face stricăciuni mari, și vor veni vremuri, când erăș ne vom mîngăia cu binefăcătorul gînd al păcii.

Acum inse nu.

Interese mai înalte ne chiamă la lucru, și temelile bisericii le simțim clătîindu-se de asupra capetelor noastre.

Și în mijlocul ostenelelor ce se prevîd, fie-ne mîngăitoare cuvintele inițiale ale cântării ângerești:

„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu!“

calculăză apoi luna și ziua întrupării și apoi a născerii Domnului și o fixează pe cea dintăi pe 25 Martie, pe cea din urmă pe 25 Decembre.

S. Gregoriu de Nissa, pe cum e cunoscut frate a s. Vasilie cel mare, a ținut în anul 383 în numitul oraș o predică la sîrbătorea Botezului Domnului, în care zice: „Născerea lui Christos s'a întimplat mai înainte cu puține zile, pe când Arătarea Botezului se serbeză azi (6 Ianuar).“ În anul 386 ținū același sfi t o cuvîntare la sîrbătorea s. Ștefan, așa dar la 26 Decembre, în care se zice: „Eri am serbat născerea aceleia, care s'a întrupat pentru noi.“ Din cuvîntarea primă apare, că în anul 382 Crăciunul s'a celebrat în Capadochia la 25 Decembre, ceea ce cu atât e mai de însemnat fiind că din cuvîntarea s. Vasilie la Născerea lui Christos se vede, că serbarea aceleia acolo la anul 379 a cădūt la olaltă cu Botezul Domnului.

Din anul 387 avem o scrisore grecăscă așa numită de Pasci, adecă catalogul sîrbătorilor pentru un anumit. În aceea se zice, că sîrbătorea Crăciunului ar trebui să se hotărăscă după calculul roman (în grecească din cuvînt în cuvînt: „după Romani“), dar Botezul Domnului și cele alalte sîrbători după modul oriental (după cei din Asia).

Trecem preste alte probe din orient. După cele zise e cert, că biserica orientală în scurtă vreme după introducerea sîrbătorii

Alegerea de Mitropolit în Sibiu.

Alegerea de Mitropolit în locul decedatului Miron, s'a întimplat Sâmbăta trecută. Congresul național-bisericesc electoral în ședința de atunci, a ales de Arhiepiscop și Mitropolit gr. or. al Românilor din Transilvania și Ungaria pe P. S. Sa Ioan Mețan episcopul Aradului întrunind 64 voturi din 106 față de episcopul de Caransebeș N. Popea, care întruni 41 de voturi.

După alegere președintele Congresului Dr Pușcariu felicităză pe noul ales prin cuvintele:

„Faptul, că P. S. Vostă ați condus cu zel și înțelepciune o eparchie a bisericii noastre în decurs de 24 de ani, ne este o dovadă și o garanță, că sörtea Mitropoliei noastre este pusă în mîni destoinice și sigure“.

La cari cuvinte P. S. Sa răspunde cam următoarele:

„La auțul votului, prin care măritul congres m'a distins cu înalta sa încredere, alegându-mă la cea mai înaltă demnitate a bisericii noastre, sufletul meu se înaltă la Dumnezeu, care a inspirat de sigur și acest vot al dvostă, și cuprins de simțul grațitudinii față de bunul Dumnezeu, mă întreb cu psalmistul: „Ce voiți face eu Domnului Dumnezeului meu pentru atâtea bunătăți ce a făcut mie?“

Pătruns de emoțiune răspunde sufletul meu, tot cu psalmistul. „Spune-voiți și voiți vesti numele lui printre nămurī și popore în tôte zilele vieții mele!“

Cunoscînd eu — continuă ilustrul prelat — și simțind greutatea sarcinii, la care mă chemați să o port, aș avé cuvînt, să mă subtrag, de la ea. Dar cum tare cred cuvintelor dumnezești, că unde se vor aduna doi în numele meu acolo sînt și eu, și ce vor cere de la mine da-le-voiți lor, consider acest vot ca votul bisericii, și votul bisericii ca voința lui Dumnezeu, de la împlinirea căreia nu mă pot retrage.

Născerii Domnului în întreg apusul, a primit această sîrbătore de proveniență din Roma, și această sîrbătore nouă în decurs de puțini ani s'a propagat în întreg răsăritul și în dată a fost recunoscută de „mamă“ a tuturor celor alalte sîrbători, pe când în sîrbătorea Botezului Domnului s'a serbat mai mult aparițiunea și botezul Domnului. Dacă considerăm acum cât de morțis țin orientalii la lucrurile vechi și la aceea ce au moștenit de la strămoși, dacă vom cumpăni însemnătatea primirii unei sîrbători de la o altă biserică, și dacă vom medita asupra momentosității fundamentale a sîrbătorii Crăciunului, a cărei introducere a involvat un început nou al anului bisericesc și o nouă ordine a sîrbătorilor, atunci primirea promptă a acestei sîrbători din partea orientalilor se pôte esplica numai prin aceea, că ei au venerat și considerat biserica romană ca pe mama tuturor celor alalte bisericii și ca pe biserica dătătoare de ton, și că ei au stat într'o comuniune și legătură intimă cu această biserică, și ast fel atunci nu numai a existat de fapt o unitate reală a bisericii răsăritene și apusene, ci a fost recunoscută din partea tuturor, ca ceva ce era conform datorinței și se înțelegea de la sine.

(Vaterland).

Cu mulțămită decī, cu tótă resignațiunea și cu tótă încrederea în Dumnezeu primesc votul ce mi-l-ați dat, și dacă el va primi și întărirea prea înaltă, gata voiți fi să lucru pentru biserica noastră în bună înțelegere cu fratele meu în Christos, episcopul Nicolae Popea, în bună înțelegere cu venerabilii membri ai acestui și ai viitoarelor congrese, spre a justifica și prin fapte încrederea ce ați pus în mine. De și am firma convingere că ați fost conduși numai de interesele bisericii, vă rog, să-mi păstrați și pe viitor iubirea d-v., cum și eu vă voi păstra iubirea și stima mea, într'u mulți ani de conlucrare mănósă spre binele bisericii și a poporului și a patriei noastre!“

Născut la 1828 în comuna Zernești, Ioan Mețan a studiat în Zernești, Brașov și în Cluș. Întră în seminarul din Sibiu tocmai în primul an al venirii lui Șaguna ca vicar general în fruntea diecesei. La 1850, îndemnat de bărbații fruntași, primi postul de protonotar al Branului. La 1853 fu ales paroch în Rășnov. La 1858 fu numit de Șaguna administrator protopopesic și strămutat la Zernești.

Aci începe o rodnică activitate părintele protopop Mețan.

Pe terenul bisericesc, scolastic și politic în sinode, congrese, ca și în conferențele naționale și în municipii Mețan lea partea sa cu cinste și demnitate.

În 1874 este ales vicar episcopesc în Oradea-mare. După 8 luni, la 3/15 Febr 1875 fu ales Episcop la Arad.

În calitate de episcop a adus destule jertfe pentru biserica sa. A fundat seminariū și preparandiă și școlă superiōră de fete. A organizat ajutorul preoților deficienți și a vednelor. A făcut o fundațiune pentru înființarea unui gimnas gr. or.

În 1879 Maiestatea Sa la distins cu ordul coronei de fer, și în 1896 cu crucea cea mare a ordului Francisc Iosif.

În decurs de 24 ani a purtat această demnitate cu onore și cu succes pe tôte terenele.

Nou alesul Mitropolit are acum frumoșă virstă de 70 ani; se bucură inse de o sănătate completă, și de o energie de necredūt la o virstă așa înaintată.

Ex-Lex. — Anul civil 1899 l-a început Ungaria fără budget votat pe cale parlamentară. Acesta e cel mai remarcabil succes al obstrucției. Prin această a engetat obstrucția că va provoca încercături, cari vor avé drept urmare răsturnarea cabinetului Bánffy, că succede-le va opoziționalilor, să răstörne guvernul e o cestiune a viitoriului, din trecut inse este în general cunoscut, că br. Bánffy e destul de inventios, când e vorba de a se ține la putere. De cestiunea pactului și a cuotei s'a eliberat de o cam dată guvernul, prelungind Monarchul prin decret regal încă pe un an raporturile de până acum. Ne fiind votat budgetul nici provisor guvernul nu este autorizat a incasa dări pe 1899. Ca să nu i-se pótă face imputare guvernului în punctul acesta, ministrul de finanțe a dat ordinațiune, prin care interzice incassarea dărilor pe calea execuției. Decī dare se primesce numai de la cine plătesce de bună voe. Dar ne fiind votat provisorul, după drept nu ar fi tertat nici a face cheltueli de la stat. Oficiile de dare e drept, că au să

asculte de guvern, să plătească sumele asigurate de acesta. Pe guvern însuși are, să-l tragă la dare de samă pentru speșele făcute fără autorizarea de la parlament, înalta curte de compturi. Acesta se va pute întâmpla numai când i-se va înșina bilanțul pe 1 ianuarie, până atunci istetul Bánffy va afla vre un expedient spre a scăpa din incurcatură. Și de și nu ar afla, totuși nu i-se va întâmpla nimica, căci mai marii de la curtea de compturi sînt amici ai guvernului și vor afla ei vre un ș, ca să justifice guvernul. Deci și în restimpul de ex-lex, vor merge lucrurile, ca și mai înainte. Cestiunea recrutării, pentru care asemenea îi lipsese guvernului autorizarea de lipsă, nu e așa urgentă, ea se mai amână câte va luni. Deci obstrucția, care a creat starea de ex-lex, a subministrat guvernului ocaziune de a domni și a fără de cadrul legilor. Noi, cari scim cum se desconsideră legea de naționalitate și cu consensul espres ori tacit a tuturor partidelor din parlamentul ungar, ne am dat cu domnia ordinațiunilor arbitrare, chiar pentru aceea starea actuală ne lasă nealterați. Una o constatăm, că politiciii magiari emulând în șovinism, când a fost vorba de interesele nemagiariilor, s'au dat a privi toate lucrurile din punct de vedere egoistic și a intereselor de partid în așa măsură, în cât acum nici nu se mai pot avînta de asupra acestor interese meschine. Și așa nu lupta de principii spre binele țării, ci lupta pentru interesele de partid se continuă în presă și parlamentul unguresc, era marile interese ale cetățenilor servesc numai ca preteste, spre amăgirea celor creduli.

Revistă bisericească.

Roma.

Sfinția Sa Leo XIII în 28 Dec. a. tr. a primit corpul diplomaților străini acreditați pe lângă S. Scaun, care i-a felicitat din incidentul anului nou gregorian. În numele corpului diplomat a ținut vorbirea de felicitare contele Revertera Salandra, ambasadorul Austro-Ungariei. După audința de la Pontificile corpul diplomatic a felicitat pe cardinalul secretar de stat Rampolla.

Noul reprezentant al Prusiei în Vatican br. Rothenhan și-a prezentat Pontificelui scrisorile de acreditare în 28 Dec. a. tr.

Revistă politică.

Afaceri interne.

Maiestatea Sa prin un autograf adresat ministrului Bánffy cu datul de 30 Dec. 1898, determină că cota pentru anul 1899, să fie în proporțiunea, care a fost stabilită în 1887, și care a fost și în anul trecut.

Cu același dat o altă ordinațiune prelungeste uniunea vamală pe un an.

Prin o circulară a ministrului Lukács din 29 Dec. tr. se dispune, ca de la 1 ianuarie să nu se mai încaseze dările pe calea execuțiunii, până la o altă dispozițiune.

Același ministru prin o altă ordinațiune imparte dările de consum în 2 clase, și determină, că darea de consum

pentru spiritușe, zăchar și bere de aci în colo va încasa-o statul de la fabricile respective.

Nici o dată nu au fost așa de așteptate ca în anul acesta îndatinatele vorbiri de anul nou ale diverselor partide parlamentare. Partidul liberal și-a exprimat simțemintele sale față de președintele partidului Podmaniczky prin Szemerá, care merge până acolo, în cât denegă țerii dreptul de a dori o altă cărmuire în locul celei liberale, la ce felicitatul a răspuns, că nici el, nici partidul nu se vor descuraja la lupta cu opoziția. De aci partidul liberal a mers la ministrul president, în palatul din Buda, unde în numele partidului vorbi Tisza István. Baronul Bánffy în răspunsul său, după ce recunoșce starea tristă a parlamentului, promite, că va face tot ce va fi de lipsă, ca parlamentul mai curînd ori mai târziu să devină erăși apt de lucru, și ca guvernarea țerii să nu stagneze. Și după ce responsabilitatea și binele public îl face, să stea în fruntea țerii, încreșt în ajutoriul partidului liberal lupta începută o va susține în ori ce împrejurări, pentru că ce va pretinde acesta, nu are să eschidă împăcarea cu partidele din opoziție, și apoi continuă, că cu toate că atacurile sînt îndreptate mai întâi în contra lui, totuși e liniștit. Ține sabia în mână, și nu va depune-o de cât atunci, când va pute-o depune fără ca partidul să sufere ce va scurtare ori vătămare, fără ca să sacrifice prin acesta interesele țerii.

Partidele opoziționali în vorbirile lor încă ne dau de scire, că vor continua lupta începută. — Deputatul Sima în ședința din 3 Ianuar a parlamentului, fiind vorbă despre verificarea protocolului, propune, ca vorbirea baronului Bánffy din ședința trecută să nu fie indusă în ziuaru, de cât numai cuvintele: Onorată Casă! Pofțiți a vă convinge . . . pentru că numai atîta a putut însemna stenograful din cauza larmei, ér nu și restul vorbirii indus după aceea. Pentru propunerea acesta Polonyi stăruiesc, să se voteze. Efectul votizării a fost, că 153 fură în contra inducerii, ér 31 pentru votizare.

Austria.

Din Laibach se anunță că deputații sloveni au înștiințat telegrafice pe ministrul president, că de aci înainte nu vor mai lua parte la ședințele dietei provinciale din cauza insultelor suferite.

Parlamentul imperial va fi conchemat pe 12 Ian.

În dieta provincială a Austriei de jos la propunerea deputatului Schwarz s'a decis, ca să se provoce guvernul a revoca proiectele de legi referitoare la încheierea pactului cu Ungaria, după ce aceste proiecte îngreunază pe nedreptul pe Austriaci concedînd favoruri Ungurilor. Guvernul a putut câștiga pe Slavi pentru aceste proiecte numai făcîndu-le concesiuni naționale.

Până ce mașina parlamentară pausază, afacerile imperiului își urmază cursul liniștit. Celebrul §-14 al Constituției regulază toate afacerile. În virtutea acestui

§ s'au publicat în Dec. a. tr. patru autografe imperiale referitoare la afacerile publice pentru anul 1899. Aceste sînt I. Determinarea cotei încă pe un an amesurat stipulațiunii din 1887. II. Prolungirea pe un an a raporturilor existente cu Ungaria referitoare la tractatul comercial și vamal și la valută. III. Dispozițiunii cu privire la aprobarea bugetului din anul 1898, care nu s'a votat pe cale parlamentară și IV. Asigurarea bugetului provisoriu pe primul cuartal al anului 1899.

Ziarele Cehilor amenință guvernul cu aceea, că dacă nu va împlini postulațiunile Cehilor, ei vor trece în opoziție.

Germania.

În 31 Dec. tr. a fost serbarea jubileului de 100 de ani al școlii militare de medicină din Petersburg. La banchetul ce s'a dat cu ocaziunea acestei serbări, ia ordinul Țarului Nicolae s'a citit epistola ce i-a fost adresat-o împăratul Wilhelm, în terminii următori: „Pretutindeni provocă simpatie jubileul de 100 de ani al acelei strălucite școli militare de medicină, care a dat Rusiei atâți omeni renumiți, și strălucirea căreia străbate de parte preste confiniile țerii. Îeău și eu parte împreună cu învățații țerii mele și rog pe Maiestatea Ta, să primesci la închierea acestei epoci lungi și strălucite, a fără de urările mele de fericire și dorința sinceră, că academia să înflorească glorios în noul seclu al osteneții și succesului, ce se începe sub domnia Văstră. Mă bucur foarte mult, că pot să încredințez pe Maiestatea Ta despre stima mea adâncă și neschimbată și despre amicitia cu care rămân bun frate.“

Din acesta pretinie putem spera numai bine pentru Europa.

Franța.

Membrii comisiunii finanțiare din Algeria au adresat o scrisore guvernatorului, în carea cer abrogarea cu putere retroactivă a ordinațiunii din 1870, și prin carea Jidovii căpătară dreptul de împăntenire.

Ambasadorul frances din Roma Barré în răspunsul său dat coloniei francesce din cetatea eternă, amintește că neînțelegerile de 10 ani dintre Franța și Italia au încetat.

Italia.

Se anunță din Roma, că regele Umberto a primit în audiență pe generalul Türr, care s'a folosit de ocaziune spre a felicita pe regele din incidentul încheierii pactului comercial cu Franța și și-a exprimat speranța, că acum are să urmeze și o apropiere politică între Franța și Italia. Mai departe a zis generalul Türr, că ar fi de mare importanță, dacă dupla alianță s'ar apropia de întreita alianță, pe calea acesta s'ar realiza mai curînd intențiunile țarului referitoare la pacea generală. Regele a ascultat cu mult interes ideile lui Türr, declarînd, că abia așteptă, să se întrunescă conferința pentru pace.

Din incidentul serbărilor născerii regele Umberto a agrățiat cu totul respective le-a redus timpul de pedepsă la cei condamnați de tribunalele civile și militare pentru turburările din vara trecută. Cei ce au avut pedepsă sub doi ani au fost agrățiați toți, asemenea și bătrânii trecuți de 70 de ani, tinerii sub 18 ani și femeile. La ceilalți le-a redus pedepsa cu câte doi ani. Cu toții au fost eliberați la 2500 de indiviți osindiți pentru turburări.

Anglia.

Relațiunile din Anglia și Franța lasă mult de dorit. Pretutindena fie în Africa vestică, fie în China și Fundlanda-Nouă interesele Anglezilor și ale Francezilor vin în conflict. Cestiunea Fundlandei-Nouă deja mai cu totul uitată, din nou reînvie. În Petroburg cu mare atențiune se urmărește stricarea acésta treptată a relațiunilor de mai înainte. Francezii au întărit insula S.-Pierre, carea în înțelesul pactului de la Versailles aparține lor. Acésta împrejurare a produs mare resens între Anglezii și când în vara trecută admiralul englez a fost trimis o nae la insula S. Pierre, care să exploreze întăriturile Francezilor, s'a observat 3 baterii pe insulă, și pe lângă aceea o mulțime de arme și munițiune. Tot insula acésta au pus-o în legătură prin fir telegrafic submarin cu Fundlanda-Nouă. Fiind tare însemnată insula acésta pentru Francezii nu numai din cauză că este isvorul de venit al coloniilor franceze, și locul unde se formeză matrozii, ci și din împrejurarea că prin mijlocirea acestei insule pot molesta pe Anglezii în interesele lor din Canada. Anglia este decisă de a provoca pe Francezii la pasul decisiv.

Spania.

Pe cum i-se scrie ziarului englez „Times” din Filadelfia Americanii voesc, să împreune cele 4 insule Filipine mai mari: Luzon, Masbate, Cebu și Leyte prin fir telegrafic submarin, ca ast fel mișcărilor militare să fie mai repezi. Indigenii înse nu vreă, să se supună noului stăpân.

În 1 Ianuarie a fost înlocuit stindardul spaniol din Havanna prin stégul Statelor-Unite între aclamațiunile locuitorilor.

Orașul Iloilo din insulele Filipine e plin de indigeni înarmați. Răsculații se pregătesc de apărare în contra comandantului Miller.

Guvernul spaniol a decis, ca să deschidă un credit de 33,000,000 pentru reîntorcerea în patrie a Spaniolilor din Cuba și insulele Filipine.

Ministrul de externe Alanodovar a adresat o notă la guvernul din Statele-Unite, în carea reamintesc obligățiunea ce au luat-o asupra lor Americanii de a lăsa liberi pe Spaniolii captivi de pe insulele Filipine.

Belgiu.

După veștile din Bruxella Belgiul și Hollanda vor enunța, că ele nu vor conlucra la cele mai multe hotăriri ale congresului antianarchist din Roma.

Creta.

Introducerea sistemului de administrație autonomă dă deja de dificultăți serioase. Sfakianakis presidentul adunării naționale cretene a subșternut prințul Georgios un program, care a dat de împotrivire. El a refuzat deci, să primescă oficiul, ce i-l a imbiat Georgios, și s'a dus în Candia, dară a fost rechemat prin telegramă, de ore ce cercurile guvernamentale nu sciaă, să găsească pentru acel oficiu altă persoană potrivită. Dacă nu va reuși prințul, să câștige ajutoriul lui Sfakianakis, atunci va fi semănată în popor semința neîncrederii, și lucrarea de pacificare a insulei va fi primejduită. Pe cum se spune, poporațiunea creștină e întăritată din motivul, că Muhamedanilor li-s'a dat poziție egal îndreptătită, de nu mai favorabilă chiar de cât creștinilor. Dară prințul nu e omul, care să se spălminte de dificultățile, cari s'ar ivi. „Standard” spune, că prințul a declarat, că are propusul tare de a alege pe sama fieșce căruil oficiu persoană potrivită. „În cas de lipsă,” să fie zis prințul, „voiă preface insula întrégă în căsărni, dară va trebui, să se deprindă dreptate.”

Moștenirea vécului al XIX-lea.

Meditare la începutul anului 1899.

În urma uciderii celei blăstămate a împărătesei și reginei Elisaveta opiniunea publică se cuprinde din nou foarte mult cu anarchiștii și cu mijlocele de a-i combate. S'au auđit fel de fel de propuneri. În sfârșit s'a adunat în Roma un congres internațional antianarchist. În congresul acesta au primit numai pe reprezentanții acelor puteri, cari dispun de puscă și de baionete. Motivul, pentru care s'a adunat congresul, e următoriu: „Față cu o propagandă a faptei, pe cum s'a manifestat ea în uciderea împărătesei și reginei Elisaveta, esista numai un singur fel de apărare: stirpirea! Acuma pôte, să fie vorbă numai, că pe ce cale are, să se sevărsescă stirpirea acesta.” Și în sfârșit au ajuns la convicția, că o pot sevărsi numai polițiile tuturor puterilor lucrând mână în mână. Dară la aceea n'a avut, să se gândescă nimeni, că în cazul de față pôte că se va realiza povestea Hidrei celei cu nouă capete așa, că în locul unui cap tăiat îi vor cresce anarchismului cel puțin alte două capete nouă. Și de cum va se va realiza lucrul acesta, atunci ce va folosi lucrarea mână în mână a tuturor polițiilor lumii? Și eu mă tem, că aci întru adevăr avem de a face cu o Hidră modernă.

Omenii se cuprind mult cu anarchiștii. Unii vor, să-i ucidă pe toți, alții vor, să-i esileze pe toți pe o insulă pustie. Dar omenii se cuprind prea puțin cu anarchismul însuși, care nasce neîncetat anarchiști noi. Eu nu pot, să scap de gândul, că anarchismul e însoțitoria nedespărțită a culturii noastre moderne. Indianii Americii zic, că platagina e urma albilor. Așa am puté, să zicem și noi despre anarchism, că el e drojdia, șura culturii noastre moderne. An de an intră miil de omeni cu așteptări nespuse de esagerate în tégul vieții și se vedă apoi desamăgiți, și desamăgirea îi mână în desperare. Cultura noastră modernă îndrumă pe omeni la

aceea, că să guste plăcerile vieții, și apoi — în loc de pâne îi dă pétră. Cu miil de catarguri tinerul pornesce pe ocean; liniștit intră moșnegul în port pe o luntriță mântuită, — așa cetii într'un poet german. Înse căți nu sînt aceia, cari sufer naufragiul nu ca moșnegi, ci deja ca bărbați ori deja ca tineri! Și căți nu sînt aceia, cari după naufragiul nu ajung în port pe o luntriță mântuită, ci pe cari valurile îi aruncă goi și despoiați de toate pe un mal neprietinos și spân. Da, viața modernă e un ocean înșelătoriu: el pe miil și miil de omeni, cari purtați de sperări estravagante se încred valorilor lui, îi aruncă fără de milă pe malul miseriei.

Ce să începă apoi omenii aceștia amăgiți și fără de ajutorii? Ei cad în vrăsmășie cu sine înșiși și cu lumea întrégă, și le mai rămân numai două căi: sau se delăture pe sine înșiși, și aci am avé icóna cea hidă a uciderii de sine, sau cercă, să delăture lumea, adecă lumea culturală, carea nu le-a implinit ceea ce le-a promis, și aci ni-se înfățișeză icóna cea tot așa de hidă a anarchismului. Și e un lucru, care psihologia îl esplică foarte ușor, că acești anarchiști de jertfe pe sama bombelor și pumnalelor sale aleg apoi cu predilecție omeni de aceia, cari după părerea lor petrec pe înălțimile sorite ale fericirii. Aci am avé deci uciderea de sine și anarchismul ca însoțitoare necesare ale unei culturi, carea pune omului de țintă gustarea plăcerilor acelor, cari le fabrică și le rafinează ea, și de altă parte totuși eschide miil și miil de omeni de la gustarea plăcerilor acestora. E conflictul dintre individ și lume, în care individul se hotărăse să se delăture pe sine însuși ori să delăture lumea.

De cum va esplicarea acésta e adevărată, atunci ce ar trebui, să se adevărescă cuvintele „Nimica nouă sub sóre”, ar trebui, să dăm în omenime de acele simptome, de câte ori cultura mânănd omenimea pe căi greșite inspiră omenilor așteptări estravagante de la viața acésta.

Și în simptomele acelea și găsim simptomele acestea.

Le găsim în vremile cele mai de pe urmă ale republicii romane și în imperiul roman: Catilina, revoluții de sclavi și de gladiatori, mulțime mare de ucideri de sine. Le găsim cătră sfârșitul evului de mijloc: revoluțiile țeranilor și diferitele secte religioase comuniste-anarchiste.

Dară de ce lipsesc ore simptomele acestea în período de înflorire a evului de mijloc? Pentru că evul acesta nu cunoștea credința desértă în fericirea pămîntescă; pentru că el îndrepta silințele omului spre cer; pentru că el făcea, ca omul să aștepte de la viața viitoare egalarea aceea, carea pe pămînt în zădar o cercăm; pentru că el păzia pe pămîntean a priori de amăgire de sine și începând deja din pruncia lui îi zugrăvia lumea ca o vale a durerilor și a tângurii. Adevărat că evul de mijloc în privința acésta uneoria a fost prea pesimist. Pe noi omenii culturii moderne dimpotrivă ne cresce în chip sistematic în credința întru înțelepciunea, dreptatea și puterea nemărginită — nu a lui Dumnezeu, ci a statului și a societății, și deja de timpuriu ni-se infiltră frasele „cutul dreptului” și „statul de drept”. Dară ce va fi atunci, când omenii încep a simți în trupul său propriu, că acestea sînt

frase frumoase, dară goale, și că aspra realitate nu consună cu ele în tot de una? Puté va óre atunci poliția statului, să păzescă pe ómenii de desperare și de insetare de rēsbunare?

S'a adunat în Roma congresul anti-anarchist. Lucrările sale congresul acesta le-a început cu aceea, că a luat prin tóte unghiurile casei măsurile cele mai polițiale spre a asigura siguranța membrilor săi. Apoi cu sgomot mare coeperunt parturire montes, et natus est ridiculus mus. Și anarchiștii — își rid în pumni.

„Telegraful Roman“ la timpul sēu a constatat cu bucurie cât se póte de rēutācijasă, că reprezentanții Papei nu au fost admiși în congres. Nu am reflectat atunci nimica la espectorările sarcastice ale acestui organ „creștin“, nu i-am turburat bucuria. Sciam, că singura dogmă religiósă și socială a „ortodoxilor“ e ura împotriva a tot, ce e catolic. Acuma noi la rîndul nostru constatăm, că în un congres, care va, să combată cu poliția și cu pușca deviările culturale ale omenimii, reprezentanții bisericii lui Christos întru adevēr nici nu au avut, ce să caute.

Vēcul nostru primise de la vēcul al XVIII-lea ca moștenire liberalismul. Biserica catolică singură a luat asupra-și upta împotriva acestei deviări culturale a omenimii. Lupta i-a fost grea și nu s'a sfârșit încă nici până în ziua de astăzi. Dară în unele părți ale lumii, în special în Germania și în Belgii, în pepiniera acēsta a liberalismului, acesta e deja strivit cu desevārșire.

În decursul vēcului nostru s'a ivit o deviare nouă a culturii moderne. Înțeleg socialismul, fētul politic întâiu născut al liberalismului. Statele au făcut încercări de a-l combate cu mēsurii polițiale, dară încercările acestea s'au sfârșit cu fiasco în tóte părțile, și statele au renunțat la lupta acēsta, și pe unde totuși o mai continuă, ea nu e mai mult seriósă.

Acum și-a înălțat capul o altă deviare a culturii moderne, anarchismul. Acesta e moștenirea, carea vēcul nostru trăgēnd de mórte o lasă vēcului al XX-lea. Cine va combate cu succes Hidra acēsta modernă?

Ne-am obicinuit a numi vēcul al XIX-lea „vēcul luminii“. Cum îl vor numi óre cei din vēcul al XX-lea? Și dacă i-ar numi „vēcul orbiei“, puté s'ar óre zice, că greșesc? Nu e óre orbie a combate cu forță brachială aparințele bolnāviciose ale culturii minții și inimii?

Mulțamită publică.

Din incidentul aranjării unei sortiri de obiecte în favorul Reuniunii femeilor române greco-catolice din Blaș, au binevoit a contribui:

(Continuare.)

Dnele: *Agapia Droc* Mercurea un ștergar și un servet, *Eleonora Moldovan* Ascibul mică tabletă, *Ludovica Pușcar* Betlean ștergar, *Ana Frățilă* Tūr față de masă și un ștergar, *Ana Moldovan* Cergăul mic 2 fețe de perină, *Hortensia Suciu* tinētoare de bilete, *Ana Sava* crătintă și un covor, *Cornelia Maior* Blaș decor de masă, *Luisa Banfi* tabletă și o cooperitoare de pome, *Eugenia Pop* tabletă brod., *Otilia Murășan* tinētoare de bilete, *Ana Trifan* ștergar, *Cornelia Hodoșiu* călămar, portmoneu, semn pentru cetit și un decor de lampă, *Rosa Solomon* tinētoare de perii, *Virginia Precup* necessair de cusut, *Otilia Dr Neg-*

ruțiu față de masă brod., *Maria Mircea* cooperitoare de pome și 2 capuri de perină, *Amalia Cristian* tinētoare de perii, *Elena Nestor* față de masă cu 6 servete brod., *Cornelia Deac* tinētoare de ștergar, *Matilda Nistor* ștergar, tinētoare de jurnale și o iconă, *Amalia Grama* tinētoare de mânuși, *Camila Dr Pop* șurtă brod., *Amalia Papiu* tinētoare de pose, *Elena Trifan* tavă, *Livia Domșa* tinētoare de jurnale, *Maria Vlăssa* 2 servete, *Maria Dragoș* tinētoare de batiste, *Acatarina Oltean* tinētoare de pose, *Maria Marin* 2 ștergare, *Virginia Dr Cheșan* tabletă, *Teresia Onișor* buchet de flori artificiali, *Emilia Domșa* tinētoare de pose, *Aneta Gopcia* calamar.

Dgórele: *Elena Sântion* pantofi de casă, *Cornelia Bran* Sâncel covor de pat, *Emilia Solomon* Spring decor de masă, *Melania Brēndușan* ștergētoare de pene, *Valeria Uilăcan* tinētoare de jurnale, *Elena Ciato* șurtă, *Netti Vancea* decor de salon, *Mariți Turcu* tabletă, *Mariți Rusun* millieu, *Maria Coltor* cooperitoare de pome, *Victoria Oros* ștergar, *Aurelia Oros* servet, *Tinca Pop* ștergar, *Cornelia Deac* 2 ștergare brod., *Maria Iieș* tinētoare de orologiū, *Elena G. Muntean* tavită sub lampă, *Leontina Darvas* tinētoare de perii.

(Va urma.)

Aurelia n. Solomon Dr **Ambrosiu Cheșan**
presidentă. secretar.

Noutăți.

Închiderea ședințelor parlamentari. Parlamentul din România din incidentul ss. sērbători și-a închis ședințele până în 23 Ianuarii.

Escriere de concurs. Comitetul cercual al despărțimintului XXXII (D. S. Mărtin) al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, amēsurat decisiunii sale de dto 6 Decembre 1898, prin acēsta escrie următoarele concursuri: 1. Un premiū de 20 corone pentru acel invēțator de pe teritoriul acestui despărțimint, carele va puté dovedi prin documente fidedemne, că a făcut cel mai mare progres în pomărit. 2. Un premiū de 20 corone pentru acel invēțator, carele va puté dovedi cel mai frumos progres în industria de casă (impletit de corfe etc.). 3. Un premiū de 15 corone și altul de 10 corone pentru acelea două țerance române de pe teritoriul acestui despărțimint, cari vor puté dovedi cel mai mare progres în legumărit, respective aranjarea și îngrijirea grădinii lor. Cererile se vor adresa directorului despărțimintului dlui Vasile Zehan adv. în D. S. Mărtin. Premiile se vor decerne cu ocaziunea adunării generale din 1899 a despărțimintului. D. S. Mărtin la 30 Decembre 1898. *Zehan. Vasile B. Munteșescu* notar.

Duelul Bánffy—Horánszky. În 3 Ianuarii înainte de amēzi, conform provocării de mai înainte, s'a întâmplat duelul cu pistolul între baronul Bánffy și deputatul Horánszky, cu tóte că duelul e oprit prin legile țerii. Ambii inse au scăpat tēferi și s'au despărțit neîmpēcați.

Repășire din partidul liberal. Groful Esterházy Károly, membru al casei magnaților, încunoscintēză prin epistolă pe Szalay Ódóu, președintele partidului liberal din comitatul Pojon, că dînsul reținēnd principiile liberale, repășesc din partidul liberal. Esemplul lui va fi urmat și din partea altora din cott. Pojon.

Proteste. În contra stării a fară de lege o mulțime de comune au înaintat cereri la parlament, ca să sisteze acēstă stare anormală.

Denegarea dreptului de transport. Ziarele vieneze spun, că ministrul de interne austriac, ministrul de comerț și ministrul căilor ferate au ordonat, că de aci în colo se denegă transportarea cu trenul și prin navigațiunea cu abur a acelor produse literari, cărora li-se denegă transportul cu posta. Din paragraful ultim al ordonanțelor rețese, că ele au fost date cu învoirea guvernului unguresc, și că pentru Ungaria se vor lua asemenea mēsurii.

Conferință despre studiul limbilor romane. În luna trecută Dr. R. Beer a ținut o conferință în o sală a facultății filosofice din Viena „despre studiul limbilor romane în Austria în decursul ultimelor 5 decenii.“ Cu deosebire constatēză disertantul progresele popórelor romane din timpul acesta pe terenul istoric. Și în cât privesce limba română amintesc meritele netăgăduite ale profesorilor Musaphia, care s'a ocupat cu deosebire cu vocalismul limbii române, Dr Weigand, care a făcut studii deosebite asupra dialectelor limbii române (în special asupra dialectelor din Macedonia și Bănat). În urmă accentuēză valoarea scrierilor despre limba română a profesorilor Jarnik din Praga și Demartini din Insbruck.

Krivány arestat. Vestitul pungaș al banilor orfanali de la Arad, Krivány János a fost prins Sâmbătă în Viena. Josnicul pungaș de și a defraudat 259.000 fl., a fost ajuns în timpul din urmă în o miserie mare și acēsta l-a și dus în mâinile polițiștilor din Viena. După ce a umblat prin Hamburg, Dresda și Berlin sub diferite nume false s'a reîntors la Viena lipsit de parale. Ca să-și câștige banii trebuincioși pentru susținere s'a dus la un neguțator de albituri și și-a reclamat comanda de 500 fl. pentru albituri, făcută încă în vremile de aur ale defraudării. Comerciantul i-a predat albiturile, dar tot o dată a avisat și poliția despre urmele lui Krivány. Poliția l-a urmărit și la hotelul unde locuia l-a deținut. La Krivány s'a aflat numai reverse de la oficiul pentru amanetare (Munții de pietate) și 45 fl. banii primiți pe albiturile de la neguțator, pe care se vede că grabnic le-a amanetat; a fară de acestea s'a mai aflat la el și un revolver. Vestea deținerii lui Krivány s'a lătit deja preste țara întregă și aradanii acum se pot mângăia, căci barem sciu unde se află acela, pentru care au, să plătescă suplimentul de dare.

Daruri de Crăciun. Sub acest titlu cetim în Tribuna, că Duminecă în 1 Ianuar după s. liturgie s'au împărțit darurile de Crăciun în școla gr. cat. din Sibiu între elevii acelei școle. Darurile s'au colectat de societatea cu acest scop. În fruntea acestei societăți stă dl *Iuliu Bardosy*. Serbarea s'a făcut sub presiul Rv. domn protopop *Ioan V. Rus*. Darurile împărțite au fost: vestminte, încălțăminte, jucării, zacharicale, pome, cărți de rugăciuni și cărțile de cetit. Multe lucruri din acestea au fost dăruite de comercianți străini.

Neuniți-Nazarineni. Se scrie de la Arad, că mai mulți dintre credincioșii alor 2 comune au anunțat pretorelui Péczely, că ei repășesc de la religiunea gr. orientală la Nazarineni. Ca motiv al repășirii aduc dările cele grele pentru cult. Mare trebuie să fie convingerea religiósă în aceia, dacă ei sînt în stare, ca pentru căți va cruceri să trecă la Nazarineni. Numai onóre fac preoților lor de mai înainte.

Recolta tutunului în Ungaria în anul acesta a întrecut mijlocia ordinară, dară totuși este inferióră producțiunii din a. 1897. Defectul cantității va fi suplinut prin superioritatea calității.

Nebun de bucurie. Un țeran, cu numele Nicola Novcovici, mergēnd în Agram ca să ridice suma de 100.000 fl., care a câștigat-o la loteria ung. de clasă, de bucurie a nebunit.

A apărut:

Calendarul „Unirii“
pe 1899

și se va împărți gratuit abonenților nostri, de o dată cu numărul de Anul Nou.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Credința vécurilor creștine celor dintâi în fecioria Născătoarei de Dumnezeu.

(Continuare.)

Pe Rufin din Aquileia († 410) batjocura păgânilor l-a îndemnat, să scrie în comentariul său la mărturisirea apostolică a credinței următoarele: „Păgânii se obișnuiesc a ne rîde, când aud, că noi vestim nascerea Feciorei, din care cauză avem, să răspundem cu puține cuvinte la hulirile lor.“ La ori care nascere se recer trei factori, maturitate femească, împreunare bărbătescă, rodnicie. În nascerea aceea, carea o vestim noi, lipsese unul, bărbatul, pe care noi fără de vătămarea Feciorei îl suplinim cu Spiritul cel ceresc, de ore ce cel născut nu a fost om pămîntesc, ci ceresc. Ce pare deci a fi minunat în conceperea Feciorei, când pasărea orientală Phoenix se renasce din sine însăși fără de bărbătuș? Toți știu, că albinele se propagă fără de împreunare sexuală, și așa mai sînt încă câte va exemple din istoria naturală. Păgânii cred, că Minerva s'a născut din capul lui Iov, Bac din pulpa lui, ei zic, că Venus s'a născut din spuma mării, Castor și Pollux din un ou, Mirmidonii din furnici, omenii toți din petrele aruncate de Deucalion și Pyrrha. Și cu toate că ei au crezut acestea și multe alte născociri, totuși li-se pare cu neputință aceea una, că o fată matură a primit germele dumnezeesc nu prin vină bărbătescă, ci prin Spiritul lui Dumnezeu. Dacă sînt așa de anevoioși la credință, atunci le-ar fi căutat, să nu credă monstruositățile acelea infame; era dacă sînt aplicați a crede, atunci le-ar fi căutat, să credă cu atât mai bucurosi lucrurile acestea oneste și sfinte ale noastre de cât lucrurile acelea atît de nevrednice și hide. ¹⁾ Era în cartea sa despre binecuvîntările patriarhilor a primit din cuvînt în cuvînt explicarea, ce am vădit mai la deal, că o dase Origene cuvintelor de la I Moisi 49, 9 ale patriarhului Iacob. ²⁾

În sfârșit avem, să amintim explicarea de tot proprie, ce s. Ieronim o dă cuvîntului „ha-alma“ (Fecióra) de la Isaie 7, 14: „Știu, că Iudeii se obișnuiesc a opune, că în limba evrească cuvîntul „alma“ nu înseamnă „fecióra“, ci „tinără“. Și intru adevăr „fecióra“ proprie se zice „bethula“, era „tinără“ ori „fată“ nu se zice „alma“, ci „naara“. Ce înseamnă deci „alma“? Răspunsul: o fecióra ascunsă, o fecióra în chip emfatic, — o fecióra osebită, păzită de părinții ei cu multă grije, cum a fost Reveca, carea de aceea încă se numește „alma“ la Fac. 24, 42 urr. ³⁾

Vedem deci, cum sfinții Părinți și-au dat totă silința, ca să dovedească putința și adevărul minunii conceperei, — în rîndul cel dintâiu împotriva necredincioșilor. Credincioșii nu aveau lipsă de o ast fel de dovedire, de și caută să se concedă, că ei printr'insa ar fi putut numai să se întărească în credință. Masa primia conceperea cea feciorescă de minune ca ori și care din minunile acelea, cari le istorisește s. Scriptură, era scriitorii bine școliiți în ale filosofiei nu se îndestulau numai cu atîta, ca să arete numai putința și adevărul minunii acesteia, ci în felul său dovedeau și necesitatea ei așa, că o priviau de una din condițiile fundamentale ale răscumpărării. Ei priviau adecă răscumpărarea de un fel de zidire din nou, misiunea lui Mesia de un fel de repetiție a zidirii lui Adam, și Mesia însuși se numește al doilea Adam. Pentru ca să se pótă face regeneratorul omenimii celei cădute, el însuși trebuie să se facă om și a nume cam în același chip, în care s'a făcut omul cel dintâiu, dar cu o cale i-a trebuit totuși, să se tragă de la acest cel dintâiu om. Acest lucru e cu putință numai așa, că el are o origine în tocmăi așa de curată și așa de fără de păcat ca și Adam; de aceea l-a căutat, să primescă trup nu prin împreunare păcătoasă de bărbat și muiere, ci dintr'o fecióra curată. Alt chip, în care se dovedește necesitatea conceperei fecioresce a lui Isus, și care în scrierile sfinților Părinți se găsește în variații felurite, e acesta: Pentru că prin o fecióra

(Eva) a intrat păcatul în lume. de aceea a trebuit, ca și mîntuirea să vină prin o fecióra (Maria) în lume. Acest chip de dovedire e mai vechiu. El se găsește deja la s. Iustin.

Fiul, cel ce a purces din Tatăl mai înainte de totă zidirea, — zice s. Iustin, „s'a făcut om prin Fecióra, pentru ca neascultarea, carea se trage de la șerpe, să-și primescă și sfârșitul pe aceeași cale, pe care și-a primit începutul. Căci Eva, pe când fusese încă fecióra și nestrucată, primise intru sine cuvîntul șerpelui și născuse neascultarea și mórtea; era Maria, Fecióra, răspunse cu credință și bucurie la solia îngerului Gavriil: — fie mie după cuvîntul tîu.“ ¹⁾

La s. Ireneu antitesa acesta dintre Eva și Maria se găsește de două ori în cartea lui împotriva ereselor. Ea întâia dată sună ast fel: „Fecióra Maria se dovedește de ascultătoare, căci zice: Etă eu sînt servitoarea ta, Dómnne; — Eva dimpotrivă de neascultătoare, căci ea nu ascultase, pe când fusese încă fecióra. În ce chip cea din urmă, care adevărat că avuse bărbat, — pe Adam, — dară totuși fusese încă fecióra, — prin neascultarea sa s'a făcut cauza morții pe sama sa și pe a nemului omenesc întreg, așa Maria, carea încă avea un bărbat hotărît ei mai înainte și totuși era fecióra, s'a făcut cauza mîntuirii pe sama sa și pe a nemului omenesc întreg. Și de aceea legea pe aceea, carea era logodită unui bărbat, o numește muierea logodnicului, cu toate că ea e încă fecióra, însemnând reintorcerea de la Maria la Eva; pentru că ore ce, ce e legat, nu pótă, să se deslege în alt chip, fără numai așa, că se desfac nodurile de legătură în șir întors așa, că nodurile cele dintâiu se desfac prin cele din urmă, cele din urmă sloboșesc pe cele dintâiu. Și așa se întimplă, de adevărat că nodul cel dintâiu desface pe cel de al doilea, dară desfacerea cea dintâiu se sevărășesc la nodul al doilea. Și de aceea a zis Domnul, că cei dintâiu vor fi cei de pe urmă, și cei de pe urmă întâi. Și profetul încă exprimă același lucru cu cuvintele: În locul părinților s'au născut fiil (ps. 44, 19). Căci ca „întâiu născut din morți“ (Col. 1, 18) s'a născut Domnul, și prin aceea, că pe părinții cei de mai înainte l-a luat în apoi în sinul său, l-a renăscut spre viața lui Dumnezeu făcându-se însuși începătura celor vii, pentru că Adam se făcuse începătura celor muritori. De aceea și Luca în tabula sa genealogică începe de la Domnul și o reduce în apoi la Adam spre a însemna, că la Evangelia vieții nu au renăscut aceia (părinții) pe acesta (pe Christos), ci acesta pe aceia. Era ast fel nodul neascultării Evei a primit desfacerea sa prin ascultarea Mariei. Căci ceea ce fecióra Eva legase prin necredința sa, aceea a desfăcut Fecióra Maria prin credința sa.“ ²⁾

Era în cel alalt loc scrie s. Ireneu acestea: „În ce chip nemul omenesc prin o fecióra a fost încătușat de mórte, în tocmăi așa se răscumpără prin o fecióra prin aceea, că blidele de cumpenă se pun la aceeași înălțime, adecă neascultare feciorescă prin ascultare feciorescă. Căci acuma păcatul celui întâiu plămuit se îndreptăză din nou prin pedepsirea celui întâiu născut, și violența șerpelui se învinge de simplitatea porumbului, și se desfac legăturile acelea, prin cari eram încătușati de mórte.“ ³⁾

Antitesa cealaltă dintre zidirea lui Adam și dintre întromenirea lui Mesia cu referire la obiectul nostru își are asemenea în s. Ireneu pe reprezentatul său cel mai vechiu. S. Ireneu scrie adecă ast fel: „În ce chip din pămînt nelucrat și încă fecioresc, — că nu plouase Dumnezeu, și om nu era, carele să-l lucreze pe el (I Moisi 2, 5), — avuse acel Adam cel întâiu plămuit substanța sa și din acela fuse format prin mâna lui Dumnezeu, adecă prin Cuvîntul lui Dumnezeu, — că toate printr'insul s'au făcut (Io. 1, 3), — și în ce chip luase Domnul lut din pămînt și formase pe om (I Moisi 2, 7): așa repetînd intru sine pe Adam a luat însuși, Cuvîntul cel ce ieșia la arătare, conform ordinii generarea repetirii lui Adam din Maria, carea era încă fecióra. Dacă deci Adam cel dintâiu ar fi avut pe vre un om de tată și s'ar fi născut din semînța bărbatului, atunci cu drept cuvînt s'ar zice, că și Adam cel de al doilea încă s'ar fi generat din Iosif. Era dacă acela a fost luat din pămînt și a fost format prin Cuvîntul lui Dumnezeu, atunci a trebuit, ca și Cuvîntul acesta însuși, sevărășind intru sine repetiția lui Adam, încă să albe o asemănare a aceleiași generări. De ce nu a luat deci

¹⁾ Comm. in symb. apost. artic.: Qui natus est de Sp. s. etc.

²⁾ De bened. patr. L. I. 2.

³⁾ Adv. Jovinian. I. 33. Cf. și Adv. Helyid. 4.

¹⁾ Dial. c. Tryph. c. 100.

²⁾ Iren. haer. III. 22, 4.

³⁾ Haer. V. 19, 1, 2.

Dumnezeu din noi lut, ci a efepuit formarea din Maria? Pentru ca să nu se facă altă formare și să nu fie altă formare aceea, carea avea, să se răscumpere, ci să se repețescă în tocmal aceea-și însă-și păzindu-se asemănarea.“¹⁾

Antitesele acestea două le repețesc apoi și după aceea ss. Părinți și scriitorii bisericești aprópe în tot de una cu scopul de a arăta necesitatea conceperii feciorescǎ a lui Isus. Metodiú episcopul Tirului († 311) scrie: „Din noi formându-l din Fecióra și din Spiritul l-a format pe el. Căci și întru început, pe când pământul fusese încă fecioresc și nelucrat, luase pământ și formase dintr'insul fără generare ființa, cuvîntătoare.“²⁾ S. Efreim Sirul

¹⁾ Contra haer. L. III. c. 21.

²⁾ Or. III. Thalia c. 4.

face întorsătura acésta: „Pământul ca fecióra a născut pe Adam cel dintâiu, capul pământului; o fecióra éráși a născut astăzi pe Adam cel nou, capul cerului.“¹⁾ Érá s. Ambrosiú zice: „Omul cel dintâiu a fost din pământ; acesta din Dumnezeu și din Maria, carea e de pe pământ, acela din pământ și din Spiritul, care e din cer. Dară amîndoi sînt din fecióra și fără de amestecare sexuală, acesta dintr'una nevătămătă, acela dintr'una neatinșă, de óre ce ea încă nu era rănită prin semîntă, prin plug, prin plóe.“²⁾

(Va urma.)

¹⁾ Op. syr. et lat. T. II. p. 397. a. ed. Rom. 1740.

²⁾ Sermo 45, 1.

În óra a două spre zecea.

De Roderic Freimund.

Petru Mertens, unul din neguțătorii cei mai bogați din G., a dat comptabilului său al doilea Ioan Greiner drumul chiar după 1 Decembrie 1888. De ce? Asta n'o scia nimeni, căci Mertens nu se obișnuia a spune, ce gândia. Dară impiegații casei clătinau din capete și-și gândiau: „Lucru nedrept Greiner n'a putut, să sevărsescă. Dóră el a fost în tot de una omenia însă-și. Stăpânul, un holteiu bătrân, care notă până la urechi în banii săi, firesce că nu póte, să-și inchipuiescă, ce simțesce un tată de familie, care numai de o dată și-a pierdut pânea.“

Dar în sfârșit procuristul totuși a îndrăznit, să pună stăpânului său întrebarea: „Ce s'a și întîmplat numai cu sermanul Greiner, dle Mertens?“

„A furat,“ zise acesta scurt.

„Mi-ași pune mâna în foc, că te-ai înșelat.“

„Așa? — Îmi pare rău, căci un om în oficiul dtale are lipsă nu numai de cei doi ochi ai săi, ci și de cele două mâni ale sale.“

„El să fie furat? — Nu! Asta nu e cu putință.“

„Și totuși, scumpul meu. În 3 Decembrie a dorit Greiner, să-mi grăiescă între patru ochi, și m'a rugat, să-i anticipez plata de pe un pătrar de an ori totuși să-i dau cel puțin o anticipațiune mai mărișoră, căci altmintrea, nu ar pute, să gătescă pruncilor săi nici o bucurie pe sərbătórea Nascerii Domnului. — Eú credincios principiului meu l-am denegat cererea. În vreme ce omul nostru era încă de față, m'aú chemat de acolo, și când m'am întors, imi lipsia portfoiul cu bani, care-l lăsasem din nebagare de samă pe masă.“

„Să nu-l fi închis cum va óre unde și să-ți fi uitat de acésta?“

„Nu, scumpul meu! Eú, multămită lui Dumnezeu, încă nu sînt așa de bătrân, cât să-mi slăbescă memoria.“

„Nici nu voi iam, să zic așa ceva. Dară nu se unesce de loc cu obișnuita bagare de samă a dtale, că să fi lăsat pe masă lucruri de pret.“

„Așa e; dară ori cine cade une oria jertfă distracției momentane. Portfoiul nu l-am reafiat și am spus lui Greiner în față, că el l-a luat. Pe cum scil, vorba vorbă aduce, și sfârșitul scenei penibile a fost, că pe loc l-am dimis din serviciul meu.“

„Dară de cum va totuși totuși te-ai înșelat?“

„Nu m'am înșelat.“

„Totuși —“

„Ei bine, te rog, să părăsim tema acésta penibilă —“

„Dar nefericitul nici când nu va dobindi altă pâne.“

„Vina lui! Nu pot, să-i ajut. Să in-vețe fiesce cine, să se întindă, numai până unde-l ajunge straiul. Mie încă mi-a căutat, să fac așa. Și cu atâta am gătat tema acésta. Cred a fi făcut destul pentru el, că am lăsat lucrul într'atâta și nu l-am acusat la judecătórie.“

O mișcare din cap a dat procuristului, să înțelegă, că are, să se retragă, și interesul său propriu îl opria a mai atinge încă o dată tema acésta.

Așa trecură sêptemănilé și se apropia sfârșitul anului.

În cine nu se trezesc atuncia amintiri îngropate? — Nici Mertens nu a pățit-o altmintrea. Comptoirul era închis, lucrul odihnia. Cerca deci după epistole și amintiri date uitării de mult, și de o dată își pironi ochii pe un obiect, care-l întorcea într'o parte și într'alta cu mâni tremurătoare: — portfoiul, — portfoiul cel pierdut! Aci zăcuse el bine închis între alte obiecte.

„Am învinuit pe Greiner pe nedreptul,“ zise neguțătorul făcându-și întru inima sa imputări aspre.

„Pe loc ai, să alergi la el și să îndreptezi tóte!“ îi porunci conștiința. Împotriva acestui lucru se sculă inșe sumeția lui Mertens și zise: „Să bați la ușe cu smerenie și să te rogi de iertare? Nu! Veí trimite mâne vorbă, ca să vină el. Omul are lipsă de tine și se va întóce. Apoi veí tracta tótă afacerea cu liniște și nu te veí da de gol.“

Când inseră, neguțătorul se duse în localul, unde se obișnuia a se întilni cu prietini săi, și acolo află pe vre o câți va din ei. În scurt era bovla pe masă, și după ce se golise, băéțul aduse șampania.

Cei adunați ciocniau cu păharéle, rídeaú și conversaú vesel. Dară Mertens nu era dispus bine. Portfoiul, care-l luase la sine, îi apésa pe pept cu greutatea unei stînci, carea nu putea, să se rostogoliescă de pe pept. Silințele lui de a alunga de la sine sentimentul acesta híd și nádușitoriú aú fost zădarnice. Cu cât creșcea mai tare veselia celor alaltí, cu atâta mai serios și mai tăcut se făcea Mertens.

„Astăzi nu e bun de nimica,“ zise senatorul Keil, érá pictorul Paul Düliier replică ríđend în taínă: „Vinul îl face melancolic.“

Auđul lui Mertens părea de totulul tot agerit. El auđia limpede tóte cuvintele

acestea; ele adevérat că nici nu erau menite pe sama urechilor lui, dară pe el totuși îl supéra, că soții lui criticaú dispoziția lui momentană. De aceea se retrase în o afundătură de feréstă a chiliei vecine separate cu portiere gróse.

De câte va ori cercară a îndupleca pe apostatul la întórcere, dară el respinse tótă invitarea în chip brusc. El adevérat că ar fi putut, să se ducă a casă, inșe se gândi cu fiorí la nesfârșitul șir de chilii góle. — Nu! Mai bine rămâne aci. Dóră el aci încă póte, să ședă într'un colț retras, și împrejurimea totuși nu e făr de sunet de viață.

Un prietin puse înaintea lui o sticlă, și el se întinse în apoi pe spatele scaunului punédu-și mânilé cruciș sub cap. — Tinéra soție a lui Greiner născuse numai de unăzi din noi un prunc, — familia lui Greiner a bună samă încă trecea între chinuri în anul nou. — Asta dór ar fi putut, să se impedece, — dară să mérgă la ei în zina cea mai de pe urmă a anului ca un pécátos cu fața smolită de pocăință și să mărturisescă negliobia sa cea de neiertat, — ba în sfârșit să-și mai audă încă și imputări îndreptățite? — Ce? Dór asta póte, să o facă și mai târziu, și în sfârșit — comptabil sînt dóră destul, — omul acela póte, să mulțámescă lui Dumnezeu, dacă preste tot ajunge din noi în slujba sa de mai înainte. —

De o dată trase óre cine portiera în laturí. Dr Braun privi cu față ofilită și cu trăsături turburate în chilie.

„Pentru Dumnezeu, Petre, sermanul s'a impușcat.“

„Care serman?“

„D'apoi Greiner.“

„Ce? Despre asta nu sciam nimica!“

„Dóră s'a întîmplat numai cu o órá mai înainte de acésta. M'aú chemat, dară eú am putut, să constat numai mórtea lui.“

„S'a impușcat? — Dar de ce?“

„Ce sciu eú? A bună samă pentru că și-a pierdut slujba. Dar spune-mi, ce și-a pécátnit?“

„Nimic. — Chiar nimic. — — El în tot de una mi-a servit cu credință.“

„Și totuși l-ai dat a fară așa de făr de veste din slujbă?“

„Da, prietine, — e vorbă de o greșelă grozavă. Eú credeam, că a furat din banii mei.“

„Atunci a bună samă a și făcut-o.“

„Nu, nu! — Aci e dóră portfoiul pierdut dimpreună cu cuprinsul lui întreg. Eú l-am găsit érá-și.“

„Când?“

„Azi dimineță.“

„Și nu l-ai dat-o de scire?“

„Nu, — credeam —“

„Ce credeai?“

„Că o pot face mâne ori poimâne. — Aveam de gând, să-l chem la mine, — tu înțelegi, — un neguțătoriu, șeful unei firme mari nu are, să concedă nici o dată, că poate, să greșescă —“

„Așa?“

„Voiam, să-l zic; Scumpe Greiner, am exprimat o bănuelă, carea după cumpănire serioasă o revoc. Întră din nou, în slujba d-tale. — Și la câte va zile după aceea ar fi ieșit și portofolul la ivelă. — Înțelegi?“

„Da. Asta e logica unui egoist. Dară te-ai înșelat așa, că nu ai luat în socotință ambiția cea vătămătoasă a omului, pe care l-ai învinuit pe nedreptul.“

„Doră voiam, să-l repariez onórea.“

„Ai amânat înse lucrul. El a ieșit din lumea asta ca un desperat. Veți, asta e vina ta, carea te va apesa în veci, și din care nu vei pute, să te răscumperi nici cu milioane.“

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

Niculae Brânzeu: **Școlile din Blaș**. Studiu istoric, Sibiu 1898. XI+174, prețul 1 fl. Broșura de față, — care face onóre „Tipografiei“ din Sibiu, — a fost scrisă ca, țesă de licență la universitatea din București. Fiind premiată de juriul examinator, autorul — fost elev al acestor școli, — a completat-o și îmbogățit-o cu mai multe date prețioase, și a scos-o în forma în care ni-se prezintă acum. După ce face o privire istorică a timpului înainte de Unire, descriind miseriile și necazurile poporului românesc din această țară, ajunge la an. 1700, când se îndeplinește unirea cu Roma; eveniment, ca și care nu este altul în istoria poporului român, „care să fi avut o înfrurire mai decisivă și mai generală.“ Cel mai însemnat efect al acestui eveniment sînt școlile din Blaș, a căror dezvoltare autorul o urmărește de la început până în ultimii ani. De o netăgăduită valoare sînt diferitele date statistice despre numărul elevilor acestor școli, catalogul clericilor începînd din 1762, apoi a profesorilor de seminar și gimnasiu și a studenților, cari au absolvat gimnasiul. Cu multă căldură sînt scrise capitolele: *Curentul național în școlile Blașului, Lupta contra magiarisării, Blașul și revoluțiunea din 1848/9 ș. a.*

Urmeză date despre cele alalte institute de învățămînt: preparandie, norme, școla de fete cu internat, asil de copii, apoi despre seminariul de băieți, beneficiul de pîne, fonduri și fundațiuni, bibliotecă ș. a. Ultimul capitol se ocupă cu *Înfrurirea școlilor din Blaș asupra Românilor de preste granițe* și o listă a bărbatilor mai însemnați ieșiți din aceste școli, și se termină cu următoarele cuvinte foarte adevărate: „Unde au Românil alte școli mai vrednice de stima și venerațiunea noastră? . . . O, nici când nu veți fi lăudați după vrednicie voi părinți ai Unirii! nici când voi părinți ai Blașului nu veți fi apreciați după măsura binelui ce ați făcut!“ — Ne simțim dispensați de a spune ceva cuvînt de laudă despre această broșură, ea se recomandă însă-și prin temeinicia documentelor, pe basa căror s'a scris, și prin faptul, că autorul a studiat în ele din norme până ce a absolvat și cursul teologic. — O recomandăm cu totă căldura.

A apărut:

Dr. Iosif Blaga: **Teoria dramei**, Brașov 1899. XX+320, prețul 1 fl. 80 cr. manual destinat pentru clasa VII gimnasială în special, dar ast fel compus, cât pôte să facă bune servicii tuturor acelor, cari se ocupă cu literatura. Pentru ca celea ce se țin de dramă, să fie mai bine înțelese, la început premerge un studiu introductiv despre frumos și artă. Părțile singuraticice sînt tractate cu multă pricepere și metod. Așa, se spune mai întâiu cuprinsul unei piese dramatice act de act, și apoi se analiză și se scot la ivelă părțile singuraticice. Un singur inconvenient s'ar părea că are, anume: prea mult se tracteză piesele clasice din literaturile străine: Shakespeare, Iosen s. a., și prea puțin se ține samă de celea românesce. — De alt cum felicitările noastre autorului pentru acest nou op în literatura noastră. —

Raportul general al Comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu pe 1897 cuprinde date prețioase din activitatea acestei reuniuni de model, vrednică de totă lauda. Din acest raport se vede, că reuniunea a avut an. tr. 509 membri și o avere de 3211 fl. 99 cr. și a arangiat 8 espositiil de vite. — Folosim ocaziunea de a îndemna pe fruntașii nostri de pretutindena, ca să înființeze ast fel de reuniuni, prin cari atât de mult e ajutat poporul țeran. De alt cum statutele trimise din Blaș, stău de ani de zile neresolvite la locurile mai înalte . . .

D. Voniga: **Espunerea spiritismului**, Arad 1898. XI+175, prețul 3 corone. Ca tehnică broșura prezintă bine, regretăm, că despre cuprinsul ei nu putem spune același lucru. Stilul e așa de confus în multe locuri, în cât nu poți pricepe ce vre, să zică autorul. De alt cum totă broșura e o compilațiune din diferite autori, și pote chiar faptul acela face, ca „espunerea“ să fie așa de greoe. Și dacă intențiunea autorului a fost, ca să pună la ivelă falsitatea acestei „credințe nouă“, mărturisim că s'a înșelat. Se aduc atâtea citate și atâtea exemple *pro*, *er contra* se zice așa de puțin.

A apărut în editura „Unirii“:

Ben Hur

sau

Zilele lui Mesia
de Lewis Wallace.

Traducere.

Tom. I. broș. . . . . 75 cr.

Tom. II. broș. . . . . 70 cr.

A apărut:

Manual de Psihologie și Logică pentru clasa VIII a școlilor medie edat de *Dr Vasile Hossu*. Blaș. Tipografia seminariului archidiececan. 1898. Prețul broș. 1 fl. 20 cr.

A apărut:

Jertfa orestinilor. *Comentar al liturgiilor bisericii grecesce* compus de *Dr Victor Szmigelski*. Tomul I. Introducere dogmatică. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Blaș 1897. Tipografia seminariului archidiececan. Pag. 230 în 8. Prețul 1 fl. 5 cr. sau 2 lei 20 bani. Editura auctorului.

Opul e dedicat *Esceleței Sale Prea-sfințitului Domn Michail Pavel episcop de Oradea mare*.

Venitul curat va fi contribuire la un fond provincial de salarisare a preoților și învățătorilor.

„Opul acesta pôte fi de folos tuturor credincioșilor nostri, dar mai virtos Veneratului Cler archidiececan, căruia și chemarea sa sublimă îi impune datorința strictă de a studia mai adânc misteriele sfinteii noastre religii. De aceea recomandăm acest op cu totă căldura spre a se procura pentru toate bibliotecile districtelor protopopesce și pentru cele parohiale, ori unde este cu puțință. Asemenea recomandăm Veneratului Cler, să răspândească această carte în cercurile cât mai largi ale credincioșilor nostri.“

Blaș din ședința consistorială ținută în 14 Decembre 1897.

La tipografia seminarială se află de vîndare:

Legile politico-bisericesce din 1894 și 1895

împreună cu respectivele ordinațiuni ministeriale, traduse, edate și comentate la ordinul Prea-veneratului Consistor mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Prețul unui exemplar broșurat e 1 fl. 20 cr. v. a. + pentru porto 10 cr.

Credem, că nu mai e lipsă, ca să atragem atențiunea clerului nostru asupra acestui op. Fără de cartea acesta nici un preot nu pôte, să se acomodeze în deosebitele sale agende, după-ce prin legile politico-bisericesce s'au schimbat toate raporturile de drept privitor la căsătorie. Tocmai de aceea credem, că nu va fi oficiu preotesce, din care să lipsescă această carte, în care se află toate cele, de câte are trebuință preotul în urma situațiunii nouă create prin legile aceste.

Euchologiu

edițiunea a doua, revăduță după originalul grecesc și îndreptată în mod însemnat. Format 8° mare pe 552 pagine, pe hârtie velină, tipariu frumos în **negru și roșu**. — Prețul nelegat fl. 2.80, era legat în pele tare fl. 3.80.

Decretele Conciliului, provincial prim edițiunea a II-a broș. 80 cr.

Editor și redactor răspundător:

Dr Vasile Suciu.

(55) 2—3

Augustin Coltor

Blaș

Oferece On. Public din loc
lemne de fag pentru foc.

Vinde stînjinul lung (8 metri cubici)

Crepate cu 18 fl. v. a.

necrepate „ 16 fl. v. a.

Tot acelea-și lemne se vînd:

în jumătăți de stîngin (4 metri cubici)

Crepate cu 9 fl. v. a.

necrepate „ 8 fl. v. a.